

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Педагогічна інноватика

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 Психологія. Освітній коучінг
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	Весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	Українська
Вид семестрового контролю	Іспит

Автор курсу та лектор:

к.психол.н., доц., Смирнова Олена Олександрівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

Smirnova@snu.edu.ua

Viber за номером

+38-050-2000791

телефону

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

поглибленню і розширенню професійної підготовки спеціалістів у галузі освіти, становленню творчої індивідуальності вчителя, що розвивається і формується в умовах альтернативної освіти, змісту і технології навчання і виховання. Навчити майбутніх учителів орієнтуватися в системах, технологіях, методиках, несхожих одна на одну, адекватно оцінити їх, зробити правильний вибір на шляху впровадження педагогічних технологій у навчальний процес сучасної школи

Результати навчання:

Забезпечення професійної компетентності майбутніх вчителів. Розуміння місця педагогічних технологій у системі сучасної освіти; - наукового підґрунтя формування педагогічних технологій; - різновидів педагогічних технологій в осередку початкової школи; - особистісно орієнтованих технологій початкової школи; - прийомів організації співробітництва на уроці. - принципів моделювання педагогічних технологій; - способи конструювання педагогічних технологій; - особливості альтернативних технологій педагогічної царини; - визначальні риси педагогічних технологій школи; - передумови залучення педагогічних технологій в процес; - способи активізації передового педагогічного досвіду в освітній практиці; вміти - фахово визначати особливості педагогічних технологій; - розрізняти традиційні та альтернативні педагогічні технології; - опрацьовувати інформаційні джерела з питань педагогічних інновацій; - виявляти ефективні педагогічні технології для розв'язання освітніх проблем школи; - впроваджувати педагогічні технології у освітній процес школи; - орієнтуватись у різновидах новітніх педагогічних технологій; - застосувати на практиці елементи педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності; - узгоджувати традиційні й інноваційні освітні технології; - передбачати результати впровадження педагогічних технологій у освітній процес..

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з дисциплін «Психологія особистості», «Педагогіка», «Соціальна психологія».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета вивчення навчальної дисципліни є вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок у сфері психології управління..

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ІК 1. Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології праці та психологічного супроводу освіти дорослих, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійної практики.

ЗК2 Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК4 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, формування стійкого світогляду та наполегливості у досягненні мети;

ЗК5 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8 Здатність до критики та самокритики, конструктивної реакції на зауваження.

ЗК9 Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо

СК1 Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій різного виду менеджменту, зокрема і у відповідності до міжнародних стандартів;

СК3 Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК5 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління у режимі оф-лайн та он-лайн, вести електронне документування та спілкуватись українською та іноземною мовою;

СК6 Здатність формувати лідерські якості та демонструвати здатність працювати у групі у процесі управління розвитком та мотивацією персоналу;

СК8 Здатність використовувати психологічні технології, які сприяють формуванню ціннісно-мотиваційної сфери персоналу, проявляти творчість і креативність у його повноцінному професійному та особистісному розвитку;

СК9 Здатність створювати умови, які дозволяють особистості адекватно реагувати на проблеми, аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10 Здатність до управління організацією, її змінами, професійно виконувати всі функції управління відповідно до освітньої політики, чинного законодавства та посадових обов'язків;

СК12 Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах освіти задля розвитку процесуальної

складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності з учнями, студентами, педагогічними працівниками;

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціально-психологічної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі психології, соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Методологічні засади педагогічних технологій Історія розвитку педагогічних технологій	2\2	<p>Поняття педагогічної технології. Основні якості сучасних педагогічних технологій. Структура педагогічної технології. Критерії технологічності навчально-виховного процесу. Джерела і складові частини нових педагогічних технологій. Соціальні перетворення і нове педагогічне мислення. Класифікація педагогічних технологій за рівнем застосування, за філософською основою, за провідним чинником, за науковою концепцією, за характером змісту і структури.</p> <p>Історичні засади формування поняття «педагогічні технології». Історія утвердження понятійного апарату педагогічних технологій. Різновиди інтерпретації поняття «педагогічні технології».</p> <p>Особливості технологічного підходу як умови вдосконалення освіти. Періоди удосконалення шкільної освіти. Видатні педагоги про технологічний підхід в освіті. Соціальні передумови створення і впровадження нових педагогічних технологій.</p>	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
2.	Традиційна система освіти та педагогічні інновації	2\2	<p>Традиційність сучасної системи навчання. Ознаки традиційної системи навчання. Класифікація видів навчання: за критерієм наявності управління освітнім процесом, за критерієм врахування принципу свідомості, за критерієм способу організації навчання, за критерієм зв'язку навчання з майбутньою професійною, за критерієм безпосередності (опосередкованості) взаємодії педагога й учнівської аудиторії, за критерієм потенціалу індивідуалізації навчання, за критерієм взаємозв'язку освіти й культури. Переваги впровадження педагогічних інновацій в систему традиційної освіти.</p> <p>Шляхи і способи удосконалення традиційної освіти.</p>	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
3.	Особистісно орієнтовані технології навчання та виховання. Технології, побудовані на активізації пізнавальної діяльності учнів	2\2	<p>Традиційність сучасної системи навчання. Ознаки традиційної системи навчання. Класифікація видів навчання: за критерієм наявності управління освітнім процесом, за критерієм врахування принципу свідомості, за критерієм способу організації навчання, за критерієм зв'язку навчання з майбутньою професійною, за критерієм безпосередності (опосередкованості) взаємодії педагога й учнівської аудиторії, за критерієм потенціалу індивідуалізації</p>	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>навчання, за критерієм взаємозв'язку освіти й культури. Переваги впровадження педагогічних інновацій в систему традиційної освіти. Шляхи і способи удосконалення традиційної освіти. Процесуальні характеристики технологій пошукового навчання. Структура технологій активізації пізнавальної діяльності учнів. Алгоритм діяльності вчителя з розвитку пізнавальної активності учнів. Технологія евристичного навчання. Теоретичні положення технології евристичного навчання. Провідні психолого-педагогічні ознаки технології евристичного навчання. Шляхи реалізації евристичного навчання. Методичні засоби евристичного навчання. Умови використання елементів технології евристичного навчання у роботі початкової школи. Технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу. В.Ф. Шаталов</p>	
4.	Педагогічні технології індивідуального та групового навчання	2\2	<p>Провідні ознаки індивідуального і групового навчання. Історія виникнення й розвитку індивідуального і групового навчання. Переваги та недоліки індивідуального і групового навчання. Характеристика навчального процесу педагогічної технології індивідуального навчання. Теоретичні засади педагогічної технології програмованого навчання. Способи залучення технології програмованого навчання у навчальний процес початкової школи. Концептуальні положення проектних технологій. Класифікація проектних технологій. Мета і завдання проектних технологій. Сутність, принципи і правила проектної технології. Зміст і організація технології проекту. Розподіл ролей і функцій. Педагогічні умови застосування проектної технології в сучасних навчальних закладах.</p>	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
5.	Ігрові технології навчання. Системні педагогічні технології	2\2	<p>Роль гри в навчальній діяльності учнів. Класифікація ігор, що залучаються до навчального процесу. Ігрові прийоми організації діяльності учнів на уроці. Використання гри як методу навчання на уроці: як самостійної технології на уроці, як елементу більш загальної технології, як технології проведення одного уроку. Різновиди гри згідно сюжетної завершеності:</p>	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>повноцінні ігри; ігрові завдання; ігрові елементи.</p> <p>Ігрові педагогічні технології як група методів і прийомів організації педагогічного процесу у формі різних педагогічних ігор. Спеціалізація педагогічних ігор.</p> <p>Матеріальне забезпечення дидактичної гри. Педагогічні умови активізації ігрової діяльності під час уроків. Майстерність учителя в організації ігрової взаємодії на уроці. Технологія саморозвитку М.Монтесорі. Історія виникнення і розвитку педагогічної технології М.Монтесорі. Концептуальні засади педагогічної 13 технології М.Монтесорі. Особливості дидактичного матеріалу М.Монтесорі. Передумови саморозвитку дітей старшого шкільного і молодшого шкільного віку. Способи взаємодії педагога з дитиною за педагогічною технологією М.Монтесорі.</p> <p>Вальдорфська педагогіка Р.Штейнера. Етапи розвитку вальдорфської педагогіки. Концептуальні засади вальдорфської педагогіки. Історія становлення і розвитку вальдорфських шкіл. Дидактичні аспекти вальдорфської педагогіки. Виховна парадигма вальдорфської педагогіки. Особливості устрою і функціонування вальдорфської школи.</p> <p>Педагогічна технологія С.Френе. Теоретичні основи «Школи успіху і радості». Особливості навчання у «Школі успіху і радості» С.Френе. Правила засвоєння навчального матеріалу в «Школі успіху і радості». Методичне забезпечення навчального процесу в «Школі успіху і радості» С.Френе. Особливості співпраці педагогів і учнів «Школи успіху і радості». Організація навчально-виховної діяльності «Школи успіху і радості» С.Френе. Методологія школи «Діалогу культур» В.С.Біблера, С.Ю.Курганова. Концептуальна основа педагогічної технології В.С.Біблера, С.Ю.Курганова. Методична і дидактична специфіка школи «Діалогу культур». Структура навчального процесу школи «Діалогу культур». Перспективи розвитку педагогічної технології школи «Діалогу</p>	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			культур».	
6.	Модульні та локальні інноваційні педагогічні технології. Технології розвивального навчання	2\2	Технологія раннього і інтенсивного навчання грамоті М.О.Зайцева. Психологічні засади технологія раннього і інтенсивного навчання грамоті. Дидактичні ознаки технології раннього і інтенсивного навчання грамоті. Методичне забезпечення технології раннього і інтенсивного навчання грамоті. Технології раннього навчання Г.Домана. Особливості вивчення грамоти і математики за технологією Г.Домана. Дидактичне забезпечення технології Г.Домана.	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
7.	Технології розвивального навчання. Інтерактивні технології навчання	2\2	Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка. Мета і завдання педагогічної технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей». Провідні ознаки технології фізичного виховання М.Єфименка. Значення ігрової діяльності в педагогічній технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей»	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
8.	Технології диференційованого навчання. Сучасні педагогічні технології інноваційних і авторських шкіл	2\2	Загальні основи технології розвивального навчання. Дидактичні засади технології розвивального навчання. Методичне забезпечення технології розвивального навчання. Передумови впровадження технології розвивального навчання у освітній процес початкової школи. Система розвивального навчання Л.В.Занкова. Історія створення технології розвивального навчання. Дидактичне і методичне забезпечення технології розвивального навчання. Особливості технології розвивального навчання Д.Б.Єльконіна -	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>В.В.Давидова. Історія створення технології розвивального навчання</p> <p>Д.Б.Єльконіна - В.В.Давидова. Психологічні засади технології розвивального навчання</p> <p>Д.Б.Єльконіна - В.В.Давидова. Педагогічний зміст технології розвивального навчання</p> <p>Д.Б.Єльконіна - В.В.Давидова. Організаційнопедагогічні умови реалізації розвивальних технологій навчання.</p> <p>Технологія розвитку творчої особистості Г.Альтшуллера.</p> <p>Теоретичні положення технології творчого розв'язання винахідницьких задач (ТРВЗ).</p> <p>Особливості педагогічної діяльності вчителя в процесі використання ТРВЗ.</p> <p>Методичне забезпечення технології ТРВЗ.</p>	

Рекомендована література

1. Андрійчук І.П. Типологічні особливості стилів управлінської діяльності державних службовців. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Херсон, 2016. Вип. 2. С. 136-141.
2. Андрійчук І. Технології управління соціально-психологічними процесами в теорії та практиці. Territories' development: social, economic and humanitarian issues. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2019; ISBN 978- 83-946765-9-9; P.426- 438.
3. Андрійчук І. П. Психологічні особливості конфліктів у державних та приватних організаціях. Актуальні проблеми управління закладами освіти у контексті стратегії модернізації освітньої галузі: колективна монографія / За загальною редакцією В.П. Кравця, Г.М. Мешко. Тернопіль : ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020. 310 с. С. 128-438. URL: <http://dSPACE.tnpu.edu.ua/handle/123456789/16323>
4. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві : навч. посіб. Київ, 2018. 272 с.
5. Власова О.І., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
6. Гура О. І. Психологія управління соціальною організацією: навчальний посібник. Вид. 2-ге, доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
7. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті. Київ : МАУП, 2000. 286 с.
8. Кузнецов Е. А. Методологія професіоналізації управлінської діяльності в Україні : монографія. Херсон : ОЛДІ ПЛЮС, 2017. 382 с.
9. Кушнір Р. Мистецтво відповідального спілкування або як налагодити глибинне порозуміння з іншою людиною. Дрогобич : Коло, 2013. 362 с.
10. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Київ : Професіонал, 2007. 416 с.
11. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. Київ, 2010. 568 с.
12. Пономаренко В.С. Гриньова М.М., Салун М.М. та ін. Управління трудовим потенціалом. Наукове видання. Харків : Вид. ХНЕУ, 2016. 348 с.
13. Постоян Т. Г. Психологія управління : навч. посіб. Одеса : Університет Ушинського, 2020. С. 92-96.
14. Савельєва В.С. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2015. 320 с.
15. Савчин М. Здоров'я людини: духовний, особистісний і тілесний виміри : монографія. Дрогобич, 2019. 232 с.
16. Технології роботи організаційних психологів / за ред. Л.М. Карамушки. Київ : ІНКОС, 2005. 366 с.
17. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Вид. 5-те, перероб. та доп. підручн. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 492 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки